

Отримано: 07 січня 2026

Прорецензовано: 08 січня 2026

Прийнято до друку: 09 січня 2026

email: yelyzaveta.tymoshchuk@oa.edu.ua

oleksandra.lukomska@oa.edu.ua

DOI: <http://doi.org/10.25264/2415-7384-2026-20-27-33>

Тимошук Є. А., Лукомська О. В. Роль інтуїтивного стилю в адаптації здобувачів ЗВО до невизначених умов. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»* : серія «Психологія». Острог : Вид-во НаУОА, січень 2026. № 20. С. 27–33.

УДК: 159.9:316.6

Тимошук Єлизавета Анатоліївна,*докторка філософії в галузі психології, старша викладачка кафедри психології,**Національний університет «Острозька академія»,*ORCID-ідентифікатор: <https://orcid.org/0000-0002-0619-6724>**Лукомська Олександра Володимирівна,***здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності «Психологія»,**Національний університет «Острозька академія»,*ORCID-ідентифікатор: <https://orcid.org/0009-0001-1906-3082>

РОЛЬ ІНТУЇТИВНОГО СТИЛЮ В АДАПТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ЗВО ДО НЕВИЗНАЧЕНИХ УМОВ

У статті досліджено співвідношення між раціонально-інтуїтивним стилем ухвалення рішень та показниками соціально-психологічної адаптації здобувачів вищої освіти ($n = 50$; 18–23 роки). За допомогою «Опитувальника раціонально-досвідного стилю» С. Епстайна (REI) та «Методики діагностики соціально-психологічної адаптації» К. Роджерса і Р. Даймонд (СПА) встановлено систему кореляційних зв'язків між когнітивними стратегіями обробки інформації та компонентами адаптаційного функціонування. Виявлено, що раціональна залученість негативно пов'язана з дезадаптивністю, ескапізмом і неприйняттям себе, тоді як інтуїтивна залученість позитивно корелює з цими показниками й зовнішнім локусом контролю. Результати інтерпретуються в контексті когнітивно-експериментальної теорії особистості (CEST) та двопроцесних моделей мислення і мають практичне значення для психологічного супроводу студентів в умовах освітньої невизначеності.

Ключові слова: інтуїтивний стиль ухвалення рішень; раціонально-досвідний стиль; соціально-психологічна адаптація; дезадаптивність; локус контролю; ескапізм; здобувачі вищої освіти; когнітивно-експериментальна теорія; двопроцесні моделі мислення; юнацький вік.

Yelyzaveta Tymoshchuk,*PhD in Psychology, Senior Lecturer at the Department of Psychology,**National University of "Ostroh Academy",*ORCID-ID: <https://orcid.org/0000-0002-0619-6724>**Oleksandra Lukomska,***Bachelor's degree student in Psychology (first level of higher education),**National University of "Ostroh Academy",*ORCID-ID: <https://orcid.org/0009-0001-1906-3082>

THE ROLE OF INTUITIVE LEARNING STYLES IN THE ADAPTATION OF UNIVERSITY STUDENTS TO UNCERTAIN CONDITIONS

The study addresses the relationship between rational-intuitive decision-making styles and socio-psychological adaptation among university students – a population for whom the capacity to navigate conditions of academic and social uncertainty constitutes a core developmental challenge. Contemporary higher education environments are characterized by structural ambiguity: variable learning trajectories, unclear professional prospects, and the constant demand for self-directed decision-making under informational constraints. Within this context, individual differences in cognitive information-processing styles may constitute a meaningful psychological predictor of adaptive functioning.

The theoretical framework integrates Seymour Epstein's Cognitive-Experiential Self-Theory (CEST), which conceptualizes information processing as occurring in two parallel and relatively independent systems – a rational system (deliberate, analytic, rule-based) and an experiential system (automatic, associative, affect-laden) – with dual-process models of reasoning (Evans & Stanovich, 2013; Kahneman, 2011) and Rotter's locus of control theory (Rotter, 1966). Adaptation is operationalized within the phenomenological framework of Carl Rogers, wherein adaptive functioning reflects the congruence between the real self and the ideal self, as well as between personal needs and environmental demands.

An empirical study was conducted on a convenience sample of 50 young adults (age range: 18–23 years; $Mage = 20.4$). The Rational-Experiential Inventory (REI; Pacini & Epstein, 1999) was used to assess four dimensions of cognitive style: rational ability, rational engagement, intuitive ability, and intuitive engagement. Socio-psychological adaptation was assessed using the Rogers–Dymond Social-Psychological Adaptation scale (SPA), yielding fourteen subscale scores including adaptability, maladaptivity, self-acceptance, other-acceptance, emotional comfort, internal and external control,

dominance, conformity, and escapism. Pearson correlational analysis was conducted following confirmation of distributional normality (Shapiro–Wilk, all $p > .05$).

Results revealed 16 statistically significant correlations out of 28 possible pairs, indicating a systematic rather than incidental pattern of association between cognitive style and adaptive functioning. Rational engagement showed negative correlations with maladaptivity ($r = -.364, p < .01$), self-rejection ($r = -.360, p < .05$), external control ($r = -.426, p < .05$), and escapism ($r = -.381, p < .01$). Intuitive engagement demonstrated the strongest positive associations in the matrix, particularly with external control ($r = .508, p < .01$, accounting for approximately 26% of shared variance), maladaptivity ($r = .429, p < .01$), self-rejection ($r = .416, p < .01$), and escapism ($r = .440, p < .01$). The absence of significant correlations with other-acceptance and emotional comfort suggests domain specificity: cognitive style appears to be a selective predictor of cognitive-attributional and behavioral-regulatory components of adaptation rather than its interpersonal or affective dimensions.

The findings are consistent with CEST predictions and extend dual-process accounts of adaptation by specifying which components of socio-psychological functioning are associated with each processing style in a non-clinical young adult sample. The correlational design precludes causal inference; bidirectional effects remain plausible, as maladaptive states may themselves reduce reflective processing capacity (Baumeister et al., 1994). Practical implications concern the design of psychological support programs for university students that target metacognitive flexibility – the capacity to situationally calibrate rational and intuitive strategies – as a proximal intervention target in conditions of educational uncertainty.

Keywords: *intuitive decision-making style; rational-experiential inventory; socio-psychological adaptation; maladaptivity; locus of control; escapism; higher education students; cognitive-experiential self-theory; dual-process models; emerging adulthood.*

Постановка проблеми. Освітнє середовище дедалі більше набуває характеристик системної невизначеності: варіативність навчальних траєкторій, нестабільність соціально-професійних перспектив та необхідність самостійно ухвалювати рішення за браку повної інформації формують специфічний адаптаційний контекст для здобувачів закладів вищої освіти. Адаптація до таких умов реалізується передусім через процеси ухвалення рішень, де суб'єкт змушений визначати стратегії поведінки та узгоджувати їх із наявними когнітивними й регулятивними ресурсами. Дослідження показують, що навіть сформована особистість має труднощі із саморегуляцією в умовах невизначеності, що суттєво впливає на адаптацію до них [1]. Між тим роль інтуїтивного стилю переробки інформації як складової цього процесу залишається недостатньо концептуалізованою, дослідження показали, що сучасний науковий апарат не дає змоги чітко розмежувати поняття «інтуїція» і суміжні з нею процеси, а самі здобувачі демонструють амбівалентну природу прояву інтуїтивно-раціональних показників ухвалення рішень [3].

Метою статті є теоретико-методологічний аналіз співвідношення між інтуїтивним стилем ухвалення рішень та адаптаційним функціонуванням здобувачів ЗВО.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасній психологічній літературі соціально-психологічна адаптація розглядається як динамічний багатовимірний процес взаємодії особистості та середовища, що передбачає постійне узгодження зовнішніх вимог із внутрішніми ресурсами індивіда. У межах транзакційного підходу до стресу адаптація трактується як результат когнітивної оцінки ситуації та вибору копінг-стратегій, спрямованих на подолання або переосмислення вимог середовища [19]. У теоріях саморегуляції адаптивність розглядається як циклічний процес, що включає постановку цілей, планування дій, моніторинг їх виконання та корекцію поведінки на основі зворотного зв'язку [9].

Зв'язок між адаптаційним функціонуванням і характером саморегулятивних стратегій простежено у дослідженнях Л.Малімон, А.Пашкіної та О.Максимчук [2]: суб'єктивне благополуччя як чинник соціально-психологічної адаптації пов'язане зі структурою копінг-поведінки – особи з нижчим його рівнем тяжіють до стратегій самоконтролю та уникнення, тоді як особи з вищим – до прийняття відповідальності й ширшого охоплення соціальних сигналів. Дослідженні копінг-стратегій як механізму саморегуляції у навчальній діяльності студентів показали взаємозв'язок між орієнтацією на дію або стан, копінг-стратегіями та емоційним інтелектом: конструктивні копінг-стратегії корелюють з орієнтацією на дію, тоді як деструктивні – з орієнтацією на стан [1]. Встановлено, що саморегуляція майбутніх педагогів в умовах невизначеності є багаторівневою інтегральною властивістю, де метакогнітивні переконання та толерантність до невизначеності виступають її значущими детермінантами [4].

Теоретичні підходи до інтуїції у психології ухвалення рішень. Проблематика інтуїції в контексті ухвалення рішень отримала системне висвітлення у працях Г. Саймона, Дж. Брунера, Д. Канемана і А. Тверські, С. Епстайна, К. Гаммонда, Р. Гогарта, Г. Кляйна та Д. Масрса [8; 18; 27; 28].

У межах теорії обмеженої раціональності Г. Саймон [27] трактує інтуїцію як результат автоматизації досвіду, де досвідчений суб'єкт миттєво розпізнає знайомі конфігурації ситуації та генерує адекватну відповідь без розгорнутого аналітичного процесу, відтак інтуїція постає як «згорнута» когнітивна процедура, характерна передусім для експертного мислення. Дж. Брунер [8] описує інтуїцію як здатність до формування висновків через ймовірнісне припущення, що виходить за межі наявних даних до попередньої гіпотези без поетапного логічного обґрунтування, з можливістю її подальшої аналітичної перевірки. Д. Масрс [21] включає до поняття інтуїції широкий спектр неусвідомлених процесів – від

евристичних суджень до автоматичних реакцій – що, попри інформативність, ускладнює чітке теоретичне розмежування феномена. К. Гаммонд [15] у своїй теорії запропонував поняття «квазіраціональності» як найпоширенішого режиму реального ухвалення рішень – між полюсами чистої інтуїції та чистого аналізу; ефективність когнітивної стратегії визначається відповідністю між характеристиками завдання та застосованим способом переробки інформації. Г. Кляйн [18], досліджуючи рішення пожежників і медиків у природних умовах, розробив модель розпізнавання-прийняття рішень, згідно якої досвідчені фахівці в умовах часового тиску спираються на розпізнавання ситуаційних патернів і оцінюють першу прийнятну дію через ментальну симуляцію, не порівнюючи альтернативи. Р. Гогарт [16] вказує на принципову залежність якості інтуїції від характеристик навчального середовища: у «добрих» (kind) середовищах із точним і оперативним зворотним зв'язком інтуїція розвивається як надійний механізм, тоді як у «поганих» (wicked) – з затриманим або спотвореним зворотним зв'язком – суб'єктивна впевненість в інтуїтивному судженні може не відповідати його фактичній валідності. Таке застереження особливо значуще для академічного контексту, де умови невизначеності поєднуються з нерегулярним зворотним зв'язком.

Найбільшого поширення у когнітивній психології набула дихотомічна модель Д. Канемана та А. Тверські [28]: Система 1 функціонує швидко й автоматично на основі евристик і асоціацій, Система 2 потребує значних когнітивних ресурсів і забезпечує послідовну аналітичну обробку. Водночас ця модель зазнає критики за домінування лабораторних парадигм, що не завжди адекватно відображають умови реального функціонування інтуїції та за надмірну спрощеність бінарного поділу [16]. С. Епстайн [11] у межах когнітивно-досвідної теорії особистості (Cognitive-Experiential Self-Theory, CEST) концептуалізує обидві системи як комплементарні та взаємодіючі: досвідна (інтуїтивна) система є швидкою й афективно забарвленою, раціональна є повільною й вербально-логічною, ці дві системи функціонують паралельно, а результуюча поведінка визначається їхнім динамічним балансом відповідно до ситуативних вимог та індивідуальних диспозицій суб'єкта. Важливо зазначити, що у цій теорії інтуїтивні процеси розглядаються як невід'ємна складова адаптивного функціонування, а не як відхилення від раціональної норми. А. Глекнер та К. Віteman [14], рухаючись за межі бінарних моделей, показали, що «інтуїція» є збірним позначенням для щонайменше чотирьох принципово різних когнітивних механізмів до яких відносять автоматичну обробку, паралельну обробку з обмеженнями, розпізнавання патернів та афективного маркування.

Виклад основного матеріалу. Теоретичний аналіз дозволяє окреслити функціональну роль інтуїтивних процесів у соціально-психологічній адаптації здобувачів ЗВО. В умовах невизначеності коли час обмежений, інформація неповна або суперечлива, аналітична обробка виявляється або недостатньою, або надто ресурсоемною, саме тут інтуїтивна система виконує функцію первинної когнітивної орієнтації, що забезпечує швидке розпізнавання ситуаційного патерну та генерацію першого прийнятного варіанта дій [18]. Водночас, відповідно до CEST С. Епстайна [11], надмірна опора на досвідну систему без залучення раціональної підвищує ризик систематичних помилок, особливо в принципово нових ситуаціях, де накопичений досвід є нерелевантним. Звідси випливає, що адаптивним є не домінування одного з типів обробки, а метакогнітивна гнучкість – здатність особистості ситуативно й доречно поєднувати інтуїтивні та аналітичні стратегії. Такі дані узгоджуються з концепцією квазіраціональності Гаммонда [15] і з ідеєю Гогарта [16] про «виховання інтуїції» через якісне середовище зворотного зв'язку, а також із висновками досліджень ролі метакогнітивних переконань у саморегуляції здобувачів [4]. Наявні дані вказують на те, що зв'язок між інтуїтивним стилем і адаптаційним функціонуванням не є лінійним, він опосередковується рівнем розвитку метакогнітивної регуляції та характеристиками освітнього середовища [4]. Теоретичний аналіз показує, що інтуїтивні процеси забезпечують швидку когнітивну орієнтацію в умовах невизначеності, тоді як соціально-психологічна адаптація є багатовимірним процесом гнучкого поєднання інтуїтивних і раціональних стратегій залежно від ситуативних вимог. У цьому контексті емпіричне дослідження спрямоване на виявлення зв'язків між інтуїтивним стилем ухвалення рішень і показниками соціально-психологічної адаптації здобувачів вищої освіти.

Емпіричне дослідження проводилося відповідно до принципів добровільності та анонімності участі. До вибірки увійшли 50 здобувачів вищої освіти ($n = 50$; віковий діапазон: 18–23 роки; M вік = 20,4 року). Вибірка формувалася методом доступності. Статистична потужність для виявлення кореляцій середнього розміру ефекту ($|r| \geq 0,28$) при $\alpha = 0,05$ становить $\beta \geq 0,80$, що відповідає вимогам до досліджень кореляційного дизайну.

Для операціоналізації когнітивного стилю обробки інформації застосовувався «Опитувальник раціонально-досвідного стилю» С. Епстайна (Rational-Experiential Inventory, REI) [11; 12]. Теоретичним підґрунтям методики слугує когнітивно-експерієнційна теорія С. Епстайна (Cognitive-Experiential Self-Theory, CEST), відповідно до якої обробка інформації здійснюється паралельно у двох відносно незалежних системах: раціональній (свідомій, аналітичній, правилоорієнтованій) та досвідній (автоматичній, асоціативній, афективно забарвленій) [11]. Методика містить 40 пунктів, розподілених на чотири шкали:

Раціональна здатність (здатність до аналітичної обробки інформації), *Раціональна залученість* (частота реального використання раціональних стратегій), *Інтуїтивна здатність* (схильність до досвідно-асоціативної обробки) та *Інтуїтивна залученість* (міра інтеграції інтуїтивних стратегій у повсякденне прийняття рішень). Відповіді фіксуються за п'ятибальною шкалою Лайкерта; внутрішня узгодженість субшкал, за даними авторів, коливається в межах $\alpha = 0,87\text{--}0,92$ [12].

Соціально-психологічна адаптація досліджувалася за допомогою «Методики діагностики соціально-психологічної адаптації» К. Роджерса та Р. Даймонд [24]. Концептуальною основою методики є феноменологічна теорія особистості К. Роджерса, в якій адаптація розглядається як динамічний стан конгруентності між «Я-реальним» та «Я-ідеальним», а також між внутрішніми потребами особистості й вимогами соціального середовища [23]. Опитувальник містить 101 пункт і охоплює 14 шкал. Інтегральні шкали *Адаптивність* (24 пункти) та *Деадаптивність* (34 пункти) відображають загальний рівень узгодженості особистості із соціальним середовищем. Шкали *Прийняття себе / Неприйняття себе* операціоналізують самооцінку та ступінь інтеграції «Я-концепції»; шкали *Прийняття інших / Неприйняття інших* відображають якість інтерперсональних настанов – рівень емпатії, дружелюбності й довіри до соціального оточення; шкали *Емоційний комфорт / Емоційний дискомфорт* характеризують афективний фон особистості. Шкали *Внутрішній контроль / Зовнішній контроль* відповідають конструкту локусу контролю Дж. Роттера [25] і відображають переконання щодо суб'єктної відповідальності за власне життя. Шкали *Домінування / Керованість* фіксують прагнення до лідерства або підпорядкування відповідно. Шкала *Ескапізм* вимірює схильність до уникання реальних труднощів через відхід у світ фантазій чи ігнорування проблем; в умовах психологічної невизначеності підвищені показники за цією шкалою є індикатором пасивної адаптаційної стратегії.

Статистична обробка даних здійснювалася у програмному середовищі IBM SPSS Statistics 26. Для аналізу зв'язків між показниками застосовувався коефіцієнт лінійної кореляції Пірсона (r). Рівні статистичної значущості встановлювалися як $p \leq 0,01$ та $p \leq 0,05$. Нормальність розподілу перевірялася за критерієм Шапіро–Уїлка (усі показники: $p > 0,05$), що є підставою для використання параметричних методів.

Таблиця 1

Результати кореляційного аналізу між опитувальниками «Опитувальник інтуїтивного стилю» С. Епстайна (Rational-Experiential Inventory – REI) та «Методика діагностики соціально-психологічної адаптації К. Роджерса та Р. Даймонд», СПА, N=50

Шкали (REI)	Шкали «Методика діагностики соціально-психологічної адаптації К. Роджерса та Р. Даймонд», СПА						
	Деадаптивність	Брехливість	Неприйняття себе	Зовнішній контроль	Домінування	Керованість	Ескапізм
Раціональна здатність	-	-	-	-0.304*	-	-0.367**	-
Раціональна залученість	-0.364**	-0.356*	-0.360*	-0.426*	-	-0.373**	-0.381**
Інтуїтивна здатність	0.320*	0.306*	0.334*	0.376**	0.340*	-	0.315*
Інтуїтивна залученість	0.429**	0.333*	0.416**	0.508**	-	0.349*	0.440**

Примітка: зв'язок на рівні 1% ($p \leq 0,01$)** на рівні 5% ($p \leq 0,05$)*

Шкала Раціональна здатність виявила негативні кореляції із Зовнішнім контролем ($r = -0,304$; $p \leq 0,05$) та Керованістю ($r = -0,367$; $p \leq 0,01$). Ці зв'язки є теоретично передбачуваними в контексті концепції локусу контролю Дж. Роттера [26] де вказано, що інтернально орієнтовані особи схильні сприймати власні вчинки як каузально детерміновані власними зусиллями й рішеннями, тоді як екстернали атрибуують результати зовнішнім чинникам – долі, везінню чи впливу інших людей. Встановлений зв'язок між аналітичними здібностями та зниженою зовнішньою атрибуцією може відображати ширший феномен «когнітивної автономії», описаний у роботах з теорії самодетермінації [10]: розвинена здатність до систематичної обробки інформації підтримує відчуття суб'єктності й особистісного авторства прийнятих рішень.

Шкала Раціональна залученість демонструє найбільш розгорнуту систему негативних кореляцій серед раціональних субшкал – із Деадаптивністю ($r = -0,364$; $p \leq 0,01$), Неприйняттям себе ($r = -0,360$; $p \leq 0,05$), Зовнішнім контролем ($r = -0,426$; $p \leq 0,05$), Керованістю ($r = -0,373$; $p \leq 0,01$) та Ескапізмом ($r = -0,381$; $p \leq 0,01$). Отримані результати узгоджуються з моделлю С. Епстайна [11], відповідно до якої регулярне задіяння раціональної системи забезпечує структуровану та рефлексивну обробку інформації, що знижує тенденції до когнітивного уникнення проблем [19]. Від'ємна кореляція з Неприйняттям себе ($r = -0,360$) вказує на зв'язок між схильністю до аналітичного мислення та більш інтегрованою

«Я-концепцією», що перегукується з положеннями А. Бека про роль дисфункційних схем у формуванні негативного самоставлення [6].

Шкала Інтуїтивна здатність позитивно корелює з Деадаптивністю ($r = 0,320$; $p \leq 0,05$), Брехливістю ($r = 0,306$; $p \leq 0,05$), Неприйняттям себе ($r = 0,334$; $p \leq 0,05$), Зовнішнім контролем ($r = 0,376$; $p \leq 0,01$), Домінуванням ($r = 0,340$; $p \leq 0,05$) та Ескапізмом ($r = 0,315$; $p \leq 0,05$). Зазначена конфігурація заслуговує на обережну інтерпретацію. Слід розмежовувати адаптивну інтуїцію досвідченого фахівця як точне й ефективне розпізнавання ситуацій на основі накопичених патернів, яке детально описане в моделі «Recognition-Primed Decision» [18] та компенсаторну інтуїцію як схильність покладатися на враження першого погляду при дефіциті когнітивних ресурсів або низькій толерантності до невизначеності. Виявлені позитивні зв'язки з показниками дезадаптації характерніші для другого варіанту, що підтверджується даними про зв'язок інтуїтивного стилю з «мисленням системи 1» в умовах когнітивного навантаження [16].

Шкала Інтуїтивна залученість демонструє найбільш виражену систему позитивних кореляцій у матриці: з Деадаптивністю ($r = 0,429$; $p \leq 0,01$), Неприйняттям себе ($r = 0,416$; $p \leq 0,01$), Зовнішнім контролем ($r = 0,508$; $p \leq 0,01$), Керованістю ($r = 0,349$; $p \leq 0,05$) та Ескапізмом ($r = 0,440$; $p \leq 0,01$). Особливу увагу привертає кореляція із Зовнішнім контролем ($r = 0,508$) – найбільший коефіцієнт у досліджуваній матриці, який пояснює близько 26% загальної дисперсії двох показників. Такий зв'язок відповідає двопроектним моделям прийняття рішень [13], особи, що систематично покладаються на інтуїтивні судження, частіше атрибуують результати зовнішнім чинникам, оскільки механізми досвідної системи є здебільшого неусвідомлюваними і суб'єктивно можуть переживатися як «те, що трапляється» з людиною, а не як результат її цілеспрямованої діяльності.

Відсутність статистично значущих кореляцій між субшкалами REI та шкалами Прийняття інших, Емоційного комфорту й Адаптивності є теоретично інформативною. Вона вказує на те, що когнітивний стиль обробки інформації є специфічним предиктором когнітивно-атрибутивних та поведінково-регуляторних компонентів адаптації (самоставлення, локус контролю, унікальні стратегії), тоді як інтерперсональні настанови та позитивний афективний фон визначаються іншими чинниками, зокрема, якістю прив'язаності, емоційним інтелектом і соціальною підтримкою [7; 20]. Такі результати узгоджуються з вимогою конструктивної специфічності при інтерпретації кореляційних даних [26].

Висновки. Теоретичний аналіз засвідчує, що соціально-психологічна адаптація здобувачів ЗВО в умовах невизначеності є багатовимірним процесом, ефективність якого визначається як ситуаційними чинниками, так і індивідуальними когнітивними стратегіями. Емпірично встановлено, що раціонально-інтуїтивний стиль ухвалення рішень є диференційованим предиктором компонентів соціально-психологічної адаптації. Раціональна залученість негативно пов'язана з дезадаптивністю, ескапізмом, неприйняттям себе та зовнішнім локусом контролю, що узгоджується з уявленнями про зв'язок аналітичного мислення зі структурованою саморегуляцією та когнітивною автономією. Інтуїтивна залученість демонструє позитивні кореляції з дезадаптивністю, зовнішнім контролем та ескапізмом. Отримані результати відображають структуру взаємозв'язків у межах досліджуваної вибірки та можуть розглядатися як основа для формування подальших гіпотез. Перспективним є проведення лонгітюдних і експериментальних досліджень для уточнення напрямів впливу когнітивних стилів на адаптаційні процеси, а також розширення вибірки для підвищення зовнішньої валідності висновків.

Література:

1. Каламаж В. О., Тимошук Є. А., Краснопір А. Б., Дорошук Г. Р. Копінг-стратегії як механізм саморегуляції у навчальній діяльності студентів. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Психологія»*. 2023. № 16. С. 28–35.
2. Малімон Л., Пашкіна А., Максимчук О. Суб'єктивне благополуччя як чинник соціально-психологічної адаптації особистості в умовах війни. *Психологічні перспективи*. 2023. Вип. 42. С. 113–126.
3. Тимошук Є. А., Бруяка І. С., Любомирський В. О. Роль інтуїції в структурі саморегуляції в умовах невизначеності. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Психологія»*. 2022. № 15. С. 52–61.
4. Тимошук Є. А., Каламаж Р. В. Особливості саморегуляції майбутніх учителів в умовах невизначеності. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Психологія»*. 2025. № 18. С. 86–96.
5. Baumeister R. F., Heatherton T. F., Tice D. M. Losing control: How and why people fail at self-regulation. New York: Academic Press, 1994.
6. Beck A. T. Cognitive therapy and the emotional disorders. New York: Penguin, 1979.
7. Bowlby J. A secure base: Parent-child attachment and healthy human development. New York: Basic Books, 1988.
8. Bruner J. S. The Process of Education. Cambridge: Harvard University Press, 1960. 97 p.
9. Carver C. S., Scheier M. F. *On the self-regulation of behavior*. Cambridge: Cambridge University Press, 1998.

10. Deci E. L., Ryan R. M. The “what” and “why” of goal pursuits: Human needs and the self-determination of behavior. *Psychological Inquiry*. 2000. Vol. 11, No. 4. P. 227–268.
11. Epstein S. Integration of the cognitive and the psychodynamic unconscious. *American Psychologist*. 1994. Vol. 49, No. 8. P. 709–724.
12. Epstein S., Pacini R., Denes-Raj V., Heier H. Individual differences in intuitive-experiential and analytical-rational thinking styles. *Journal of Personality and Social Psychology*. 1996. Vol. 71, No. 2. P. 390–405.
13. Evans J. St. B. T., Stanovich K. E. Dual-process theories of higher cognition: Advancing the debate. *Perspectives on Psychological Science*. 2013. Vol. 8, No. 3. P. 223–241.
14. Glöckner A., Witteman C. Beyond dual-process models: A categorisation of processes underlying intuitive judgement and decision making. *Thinking & Reasoning*. 2010. Vol. 16, No. 1. P. 1–25.
15. Hammond K. R. Human Judgment and Social Policy: Irreducible Uncertainty, Inevitable Error, Unavoidable Injustice. New York: Oxford University Press, 1996.
16. Hogarth R. M. Educating Intuition. Chicago: University of Chicago Press, 2001.
17. Kahneman D. Thinking, fast and slow. New York: Farrar, Straus and Giroux, 2011.
18. Klein G. A. Sources of Power: How People Make Decisions. Cambridge: MIT Press, 1998.
19. Lazarus R. S., Folkman S. Stress, appraisal, and coping. New York: Springer, 1984.
20. Mayer J. D., Roberts R. D., Barsade S. G. Human abilities: Emotional intelligence. *Annual Review of Psychology*. 2008. Vol. 59. P. 507–536.
21. Myers D. G. Intuition: Its Powers and Perils. New Haven: Yale University Press, 2002.
22. Pacini R., Epstein S. The relation of rational and experiential information processing styles to personality, basic beliefs, and the ratio-bias phenomenon. *Journal of Personality and Social Psychology*. 1999. Vol. 76, No. 6. P. 972–987.
23. Rogers C. R. Client-centered therapy: Its current practice, implications, and theory. Boston: Houghton Mifflin, 1951.
24. Rogers C. R., Dymond R. F. (Eds.). Psychotherapy and personality change. Chicago: University of Chicago Press, 1954.
25. Rotter J. B. Generalized expectancies for internal versus external control of reinforcement. *Psychological Monographs: General and Applied*. 1966. Vol. 80, No. 1. P. 1–28.
26. Shadish W. R., Cook T. D., Campbell D. T. Experimental and quasi-experimental designs for generalized causal inference. Boston: Houghton Mifflin, 2002.
27. Simon H. A. A behavioral model of rational choice. *The Quarterly Journal of Economics*. 1955. Vol. 69, No. 1. P. 99–118.
28. Tversky A., Kahneman D. Judgment under uncertainty: Heuristics and biases. *Science*. 1974. Vol. 185, No. 4157. P. 1124–1131.

References:

1. Kalamazh V. O., Tymoshchuk Ye. A., Krasnopir A. B., Doroshchuk H. R. Kopinh-stratehii yak mekhanizm samorehuliatcii u navchalnii diialnosti studentiv [Learning strategies as a mechanism for self-regulation in students' learning activities]. *Naukovi zapysky Natsionalnoho universytetu «Ostrozka akademiia». Serii «Psykhologhiia»*. 2023. № 16. S. 28–35 [in Ukrainian]
2. Malimon L., Pashkina A., Maksymchuk O. Subiektyvne blahopoluchchia yak chynnyk sotsialno-psykhologichnoi adaptatsii osobystosti v umovakh viiny [Subjective well-being as a factor in an individual's socio-psychological adaptation in wartime]. *Psykhologichni perspektyvy*. 2023. Vyp. 42. S. 113–126 [in Ukrainian]
3. Tymoshchuk Ye. A., Bruiaka I. S., Liubomyrskyi V. O. Rol intuitsii v strukturi samorehuliatcii v umovakh nevyznachenosti [The role of intuition in the structure of self-regulation under conditions of uncertainty]. *Naukovi zapysky Natsionalnoho universytetu «Ostrozka akademiia». Serii «Psykhologhiia»*. 2022. № 15. S. 52–61 [in Ukrainian]
4. Tymoshchuk Ye. A., Kalamazh R. V. Osoblyvosti samorehuliatcii maibutnikh uchyteliv v umovakh nevyznachenosti [The characteristics of self-regulation among trainee teachers in conditions of uncertainty]. *Naukovi zapysky Natsionalnoho universytetu «Ostrozka akademiia». Serii «Psykhologhiia»*. 2025. № 18. S. 86–96 [in Ukrainian]
5. Baumeister R. F., Heatherton T. F., Tice D. M. Losing control: How and why people fail at self-regulation. New York: Academic Press, 1994.
6. Beck A. T. Cognitive therapy and the emotional disorders. New York: Penguin, 1979.
7. Bowlby J. A secure base: Parent-child attachment and healthy human development. New York: Basic Books, 1988.
8. Bruner J. S. The Process of Education. Cambridge: Harvard University Press, 1960. 97 p.
9. Carver C. S., Scheier M. F. *On the self-regulation of behavior*. Cambridge: Cambridge University Press, 1998.
10. Deci E. L., Ryan R. M. The “what” and “why” of goal pursuits: Human needs and the self-determination of behavior. *Psychological Inquiry*. 2000. Vol. 11, No. 4. P. 227–268.
11. Epstein S. Integration of the cognitive and the psychodynamic unconscious. *American Psychologist*. 1994. Vol. 49, No. 8. P. 709–724.
12. Epstein S., Pacini R., Denes-Raj V., Heier H. Individual differences in intuitive-experiential and analytical-rational thinking styles. *Journal of Personality and Social Psychology*. 1996. Vol. 71, No. 2. P. 390–405.

13. Evans J. St. B. T., Stanovich K. E. Dual-process theories of higher cognition: Advancing the debate. *Perspectives on Psychological Science*. 2013. Vol. 8, No. 3. P. 223–241.
14. Glöckner A., Witteman C. Beyond dual-process models: A categorisation of processes underlying intuitive judgement and decision making. *Thinking & Reasoning*. 2010. Vol. 16, No. 1. P. 1–25.
15. Hammond K. R. Human Judgment and Social Policy: Irreducible Uncertainty, Inevitable Error, Unavoidable Injustice. New York: Oxford University Press, 1996.
16. Hogarth R. M. Educating Intuition. Chicago: University of Chicago Press, 2001.
17. Kahneman D. Thinking, fast and slow. New York: Farrar, Straus and Giroux, 2011.
18. Klein G. A. Sources of Power: How People Make Decisions. Cambridge: MIT Press, 1998.
19. Lazarus R. S., Folkman S. Stress, appraisal, and coping. New York: Springer, 1984.
20. Mayer J. D., Roberts R. D., Barsade S. G. Human abilities: Emotional intelligence. *Annual Review of Psychology*. 2008. Vol. 59. P. 507–536.
21. Myers D. G. Intuition: Its Powers and Perils. New Haven: Yale University Press, 2002.
22. Pacini R., Epstein S. The relation of rational and experiential information processing styles to personality, basic beliefs, and the ratio-bias phenomenon. *Journal of Personality and Social Psychology*. 1999. Vol. 76, No. 6. P. 972–987.
23. Rogers C. R. Client-centered therapy: Its current practice, implications, and theory. Boston: Houghton Mifflin, 1951.
24. Rogers C. R., Dymond R. F. (Eds.). Psychotherapy and personality change. Chicago: University of Chicago Press, 1954.
25. Rotter J. B. Generalized expectancies for internal versus external control of reinforcement. *Psychological Monographs: General and Applied*. 1966. Vol. 80, No. 1. P. 1–28.
26. Shadish W. R., Cook T. D., Campbell D. T. Experimental and quasi-experimental designs for generalized causal inference. Boston: Houghton Mifflin, 2002.
27. Simon H. A. A behavioral model of rational choice. *The Quarterly Journal of Economics*. 1955. Vol. 69, No. 1. P. 99–118.
28. Tversky A., Kahneman D. Judgment under uncertainty: Heuristics and biases. *Science*. 1974. Vol. 185, No. 4157. P. 1124–1131.